

Analýza stavu akademických knižníc za rok 2014

(na základe výsledkov štatistických výkazov o akademických knižniciach SR)

Sieť akademických knižníc

Knižničný fond

Tabuľka 1: Stav knižničného fondu v AK v r. 2014

	Verejné VŠ	Štátne VŠ	Súkromné VŠ	všetky VŠ
KF spolu	5 723 444,00	396 137,00	179 771,00	6 299 352,00
na 1 AK	220 132,46	132 045,66	16 342,82	157 483,80
Počet odb. titulov periodík	4 892,00	168,00	281,00	5 341,00
na 1 knižnicu	188,15	56,00	25,55	133,53
Počet zahr. titulov periodík	2 512,00	56,00	115,00	2 683,00
Počet on-line sprístupňovaných periodík	298 256	0	17 812	316 068
Ročný prírastok KF	155 760,00	4 391,00	13 479,00	173 630,00
na 1 knižnicu	5 990,77	1 463,66	1 225,36	4 340,75
na 1 reg. používateľa	1,01	0,30	1,49	0,99
Ročný úbytok KF	52 085	45 702	1 069	98 856

Tabuľka 2: Prehľad finančných prostriedkov vynaložených na nákup KF

	Verejné VŠ	Štátne VŠ	Súkromné VŠ	Všetky VŠ
Náklady na nákup KF	1 213 098,00	22 170,00	1 213 098,00	1 292 762,00
na 1 knižnicu	46 657,62	7 570,00	5 177,63	32 319,05
na 1 dokument	25,67	28,93	20,80	25,45
na 1 reg. používateľa	7,89	1,86	6,28	7,39

Používatelia a zamestnanci akademických knižníc

Tabuľka 3: Používatelia akademických knižníc

	Verejné VŠ	Štátne VŠ	Súkromné VŠ	Všetky VŠ
Potenciálni používatelia	171 610	9 419	23 188	204 217
z toho VŠ študenti	149 795	3 686	21 503	174 984
Počet registrovaných používateľov	153 685	12 196	9 063	174 944
z toho poslucháči VŠ	122 889	8 230	2 341	133 460

Služby akademických knižníc

Tabuľka 4: Výpožičky v akademických knižniciach 2014

	Verejné VŠ	Štátne VŠ	Súkromné VŠ	r. 2014	r. 2013
Počet výpožičiek spolu	3 002 054	68 597	79 677	3 150 328	3 094 449,00
na 1 knižnicu	115 463,61	22 865,66	7 243,36	78 758,20	77 361,23
na 1 reg. používateľa	19,53	5,62	8,79	18,01	16,88
Prezenčné výpožičky	1 325 427	17 200	28 224	1 397 851	1 494 397,00
Absenčné výpožičky	1 649 627	51 397	51 453	1 752 477	1 600 052,00
MVS iným knižniciam	3 262	973	12	4 247	4 747,00
MVS z iných knižníc	5 776	177	29	5 982	6 938,00

Tabuľka 5: Informačné technológie v AK

	Verejné VŠ	Štátne VŠ	Súkromné VŠ	Všetky VŠ
Automatizovaný knižnično-informačný systém	26	3	11	40
On-line katalóg na webe	26	3	9	38
Webová stránka knižnice	26	3	9	38
Prepočítaný počet budovaných DB na 1 AK	3	1,66	1,09	2,37
WiFi pripojenie	24	3	10	37

Vzdialený prístup k licencovaným e-zdrojom	21	0	3	24
--	----	---	---	----

Tabuľka 6: Informačné vzdelávanie v AK

	Verejné VŠ	Štátne VŠ	Súkromné VŠ	r. 2014	r. 2013
Podujatia informačného vzdelávania	872	86	76	1 034	1 011
Počet podujatí IV na 1 AK	33,54	28,66	6,91	25,85	25,27

Priestory a informačné technológie

Tabuľka 7: Priestory AK v číslach

	Verejné VŠ	Štátne VŠ	Súkromné VŠ	r. 2014	r. 2013
Celková plocha knižnice v m ²	60 428	3 492	2 900	66 820	66 840,00
Počet študijných miest	6 799	207	463	7 469	7 499,00
na 1 reg. používateľa	0,044	0,017	0,051	0,043	0,041
Priestory pre používateľov v m ²	35 250	1 112	2 331	38 693	39 103,00
na 1 reg. používateľa v m ²	0,229	0,091	0,257	0,221	0,213
Počet prevádzkových hodín na 1 AK	45,12	37,33	42,36	43,78	43,48

Financovanie akademických knižníc

Tabuľka 8: Finančné náklady AK

V EUR	Verejné VŠ	Štátne VŠ	Súkromné VŠ	r. 2014	r. 2013
Celkové fin. náklady	6 302 300	247 857,00	404 954,00	7 260 992,00	6 955 111,00
na 1 knižnicu	242 396,15	82 619,00	36 814,00	181 524,80	173 877,77
mzdové náklady spolu	4 296 799,00	227 308,00	289 475,00	4 910 117,00	4 813 582,00
na 1 prep. zamest./rok	8 063,05	8 914,03	9 490,98	8 389,06	7 917,08
nákup licencií a databáz	220 427,00	695,00	13 276,00	296 561,00	234 398,00
na 1 knižnicu	8 477,96	231,66	1 206,90	7 414,03	5 859,95
príjmy knižníc	387 813,00	2 426,00	7 906,00	456 821,00	398 145,00
z toho príjmy z grantov	95 679,00	0,00	0,00	165 476,00	97 035,00

Tabuľka 11: Finančná podpora AK VVŠ v rámci dotačného programu MK SR

	Podprogram		2.1	Podprogram		2.5
Rok	2014	2013	2012	2014	2013	2012
Celková dotácia na podprogram	348 500	198 787	200 000	450 000	346 553	350 000
Počet žiadostí AK	13	8	6	16	15	15
Počet podporených žiadostí AK	9	5	4	16	15	15
Poskytnutá dotácia	50 073	22 664	19 480	43 000	30 153	50 110

Prehľad databáz zakúpených z vlastných prostriedkov AK v r. 2014

Názov informačného zdroja	Akademická knižnica	Akademická knižnica
American Chemical Society Journal Collection	UK Bratislava	
Bibliomedica – bibliografická databáza	UPJŠ Košice	
Beck online	UPJŠ Košice	
BusinessSource Complete / EBSCO	EU Bratislava	
CAB abstracts	TU Zvolen	
Cambridge Journals - Humanities and Social Sciences	UMB Banská Bystrica	
CRCnetBase	ŽU Žilina	
C.E.E.O.L. - databáza periodík	Trnavská univerzita	
e-books EBSCO	UK Bratislava	
e-books Wiley	UK Bratislava	
e-book Academic Collection	UK Bratislava	
ebrary Academic Complete	UK Bratislava	Trnavská univerzita
ebrary Business & Economics	UMB Banská Bystrica	
ebrary Law, International relations and public policy	UMB Banská Bystrica	
EconLit with Fulltext	EU Bratislava	
Elektronische Zeitschriftenbibliothek (EZB)	EU Bratislava	
Emerald	ŽU Žilina	
Emerald Emerging Markets Case Studies	UMB Banská Bystrica	
Emerald Management e-Journals 175	UMB Banská Bystrica	
Emerald Subject Collection - economic	EU Bratislava	
European Pharmacopoeia-online	UK Bratislava	
IMD World Competitiveness Package	EU Bratislava	
IOP Science	FEI STU Ba	
JSTOR	UK Bratislava	
JSTOR: Arts & Sciences Collection I	KU Ružomberok	
JSTOR: Arts & Sciences Collection II	Trnavská univerzita	KU Ružomberok
JSTOR: Arts & Sciences Collection III	KU Ružomberok	
JSTOR: Arts & Sciences Collection V	KU Ružomberok	
JSTOR: Arts & Sciences Complement	Trnavská univerzita	
JSTOR: Ecology&Botany Collection	TU Zvolen	
Kumar and Clark's Clinical Medicine / Elsevier	UK Bratislava	
Lexicomp - db	UK Bratislava	
New Palgrave Dictionary of Economics Oline	EU Ba	
Mediae Latinitatis Lexicon Minus - e-slovník	Trnavská univerzita	
OECD iLibrary	EU Bratislava	
Oxford Journals	UK Bratislava	
Oxford Scholarship Online: Business and Management	EU Bratislava	
Proquest Central	PANEUOUNI Ba	
ProQuest Entrepreneurship	UMB Banská Bystrica	
Science Direct	SZU Bratislava	
SciFinder	UK Bratislava	
Scopus	SZU Bratislava	

STN Online	STU všetky fak.	
The Biomedical & Life Sciences Collection/ HST	UPJŠ Košice	UK Bratislava
The Merck Index	UK Bratislava	

ČINNOSŤ METODICKÉHO CENTRA SLOVENSKEJ PEDAGOGICKEJ KNIŽNICE PRE AKADEMICKÉ KNIŽNICE

Záver a odporúčania:

Oblasť informačných zdrojov pre akademické knižnice a ich ochrana

- a) zabezpečiť udržateľnosť projektu NISPEZ II. a národnej licencie pre databázy EBSCO;
- b) riešiť koordináciu získavania a prístupňovania EIZ v celoslovenskom meradle;
- c) vytvárať podmienky pre správu a fungovanie knižničných skladov s definovaním minimálnych povinných parametrov.

Oblasť knižnično-informačných služieb akademických knižníc

- a) metodicky usmerňovať administratívne a právne postupy knižníc súvisiace s poskytovaním služieb (súdne vymáhanie výpožičiek, riešenie problémov s neprispôsobivými používateľmi a pod.);
- b) riešiť problematiku výpožičiek dokumentov na iných ako printových nosičoch;
- c) zaviesť štandardy akademických knižníc, ich plnenie pravidelne vyhodnocovať.

Oblasť informačných a komunikačných technológií v akademických knižniciach

- a) posúdiť dosahovanú technickú a technologickú úroveň s cieľom zvýšiť jej úroveň v poskytovaných knižnično-informačných službách;
- b) definovať podmienky poskytovania nových typov služieb akademických knižníc v závislosti od nových informačných a komunikačných technológií a zariadení.

Oblasť legislatívy pre akademické knižnice

- a) podporovať a presadzovať nové znenie knižničného zákona (zadefinovať škálu knižničných a informačných služieb a stanoviť služby akademických knižníc, inkorporovať odporúčania medzinárodných organizácií, najmä UNESCO, IFLA, pre všetky oblasti knižničnej činnosti);
- b) podporovať novelizáciu autorského zákona v záujme špeciálnych podmienok pre knižnice pre verejný a štátny záujem (napr. zaviesť možnosť využívania dokumentov v rámci celého knižničného systému (napr. služby vo vzdialenom prístupe k dokumentom) bez ohľadu na vlastníka originálneho knižničného dokumentu, zverejňovanie obsahov a obálok titulných listov kníh a časopisov do online katalógov knižníc, dôsledne dbať na zavedenie ISO noriem spadajúcich pod technickú komisiu TK 69 do praxe slovenského knihovníctva).

Oblasť vzdelávania, spoločenského postavenia a ohodnotenia zamestnancov akademických knižníc

- a) novelizovať katalóg pracovných činností pre knihovníkov a informačných špecialistov, inovovať opisy odborných činností pre konkrétne platové triedy knihovníkov.

Oblasť informačného vzdelávania a informačná gramotnosť používateľov

- a) podporovať vypracovanie koncepcie informačného vzdelávania s cieľom zvyšovania informačnej gramotnosti používateľov na vysokých školách, so zameraním na využívanie klasických a elektronických informačných zdrojov.

Oblasť budov akademických knižníc a ich vybavenie

- a) podporovať výstavbu novostavieb knižníc a rekonštrukcií budov knižníc, ktoré budú zodpovedať medzinárodným štandardom a trendom